

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/242/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815208012
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8815208012.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcu: S. O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpený Advokátska kancelária - JUDr. Stanislav Kaščák s.r.o., ul. 1.mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou proti žalovanej: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpený JUDr. Petrom Rychnavským, advokátom, AK, Rázusova 111/19, 093 01 Vranov nad Topľou, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o trovách konania, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 30. 08. 2016, č. k. 3C/300/2015-28 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania žalovanej.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením konanie zastavil a priznal žalovanej náhradu trov konania vo výške, o ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia. Vrátil žalobcovi krátenú časť súdneho poplatku vo výške 89,30 Eur prostredníctvom N. po právoplatnosti uznesenia.

2. Rozhodnutie o zastavení konania právne odôvodnil s poukazom na ust. § 144 a § 145 ods. 1 CSP s účinnosťou od 01. 07. 2016 s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobca vzal žalobu skôr než sa začalo pojednávanie. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. O vrátení súdneho poplatku súd rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4, 6 zákona . 71/1992 Zb. (Zákona o súdnych poplatkoch).

3. Proti tomuto uzneseniu, proti výroku, ktorým súd priznal žalovanej náhradu trov konania v plnej výške, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedol, že žalobca bol ku dňu podania žaloby (11. 08. 2015) zapísaný ako podielový spoluvlastník nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom konania. Tento zápis vlastníckych práv bol nesporný a platný. Preto postup žalobcu, keď chcel skončiť stav spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam bol úplne legálny, bežný a logický. Na tamojšom súde sa pod sp. zn. 4C/27/2015 viedlo iné konanie, v ktorom súd vyhlásil zámennú zmluvu (podľa ktorej sa žalobca stal spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností) za neplatnú. Žalobca nezavinil tento stav, nezadal žiadnu príčinu na vedenie súdneho sporu pod sp. zn. 4C/27/2015 a tam bol jedným zo žalovaných. Neplatnosť zámennej zmluvy žalobca nespôsobil. Túto neplatnosť spôsobila iná osoba. Navyše v konaní 4C/27/2015 žalovaný nebol zaviazaný k náhrade trov konania, lebo súd uznal, že nezavinil relatívnu neplatnosť právnych úkonov. Uvedené skutočnosti podľa názoru žalobcu predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemá byť žalovanej priznaná náhrada trov konania v zmysle ust. § 257 CSP. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti zmenil a nepriznal žalovanej právo

na náhradu trov konania. Alternatívne navrhol uznesenie v napadnutej časti zrušiť a v tomto rozsahu vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná k podanému odvolaniu navrhla uznesenie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že žaloba vo veci 4C/27/2015 bola podaná na súde dňa 20. 01. 2015 a žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v predmetnej veci bola podaná na súde 11. 08. 2015. Žalobca teda vedel v čase podania tejto žaloby, že na súde je uplatnená žaloba o určenie neplatnosti zmlúv, napriek tomu žalobu podal, nevyčkal na výsledok konania, pričom vyčkať mohol bez hrozby straty lehôt, keďže išlo o nehnuteľnosti, ku ktorým premlčanie nehrozí. Podaním nedôvodnej žaloby žalobca zapríčinil vznik trov konania, ktoré musí žalovaná znášať.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a ďalej CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

7. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

9. Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP účinného v čase od 01. 07. 2016, resp. podľa § 150 O. s. p. účinného do 30. 06. 2016.

10. Použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. účinného do 30. 06. 2016 znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie, pretože má dopad na toho, kto by mal ináč právo na náhradu trov konania. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov neprizná. Predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, posudzované ako na strane toho, komu má byť náhrada trov priznaná, tak aj na strane účastníka, ktorý by bol ináč povinný trovy konania nahradiť. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada predovšetkým na osobné, majetkové pomery, ako aj ďalšie pomery všetkých účastníkov, okolnosti podania návrhu na začatie konania a uplatňovania práva účastníka, postoje účastníkov v konaní, ako aj zohľadnenie dopadu rozhodnutia o trovách konania ako na povinnú, tak aj oprávnenú stranu z titulu práva na náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie dáva súdu možnosť prihliadnuť pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho konania na osobitosti jednotlivých prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

11. Pri rozhodovaní o tom, či sú splnené podmienky pre výnimočné nepriznanie (úplné či čiastočné) náhrady trov konania úspešnej strane sporu, je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 122/09).“

12. Nárok na náhradu trov konania úspešnej strany v spore je pritom súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. V čl. 46 ods. 1 Ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj zákonná úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Civilnom

súdnom poriadku určuje, či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 Ústavy). Procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Pritom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania za predpokladu, že bol v spore úspešný, a to bez zreteľa na jeho postavenie v spore.

13. Po preskúmaní obsahu spisu a žalobcom uvedených odvolacích dôvodov odvolací súd nezistil existenciu takých dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ani aktuálneho ustanovenia § 257 CSP.

14. Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatnenie či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoje opodstatnenie vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Z obsahu spisu vyplýva, že žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v žalobe opísaných, bola podaná na súde dňa 11. 08. 2015. Vo veci prvým podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 24. 09. 2015 žalovaná namietala aktívnu legitimáciu žalobcu. Poukazovala na konanie 4C/27/2015, v ktorom žalovaná vystupovala ako žalobkyňa a ktorou žalobou zo dňa 20. 01. 2015 sa domáhala proti terajšiemu žalobcovi neplatnosti zámenných zmlúv.

15. Žalobca zobral žalobu v predmetnej veci v celom rozsahu späť podaním z 19. 07. 2016 pred začatím pojednávania. Žiadal zastaviť konanie a nepriznať žiadnemu účastníkovi náhradu trov konania z dôvodu, že v konaní 4C/27/2015 súd rozhodol dňa 30. 06. 2016 a rozsudkom vyhlásil zámennú zmluvu (podľa ktorej sa žalobca stal spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností) za neplatnú. Tieto dôvody žalobca považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žiada rozhodnúť o náhrade trov konania postupom podľa § 257 CSP. Odvolací súd nezistil existenciu takých dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali žalovanej nepriznať náhradu trov konania. Žalobca už v čase podania žaloby vedel o prebiehajúcim konaní 4C/27/2015, v ktorom sa riešila otázka neplatnosti zámennej zmluvy uzavretej medzi ním a K., napriek tomu žalobca žalobu podal, nevyčkal na výsledok konania, ktoré ovplyvnilo jeho aktívnu legitimáciu v predmetnom konaní. Je preto potrebné vziať na zreteľ, že nemožno od žalovanej spravodlivo žiadať, aby si náklady v súvislosti s týmto konaním hradila sama. Iné právne významné dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP žalobca neuviedol.

16. Pri posudzovaní účelnosti trov konania je potrebné prihliadnuť na to, že právny zástupca poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu, keď už v prvom vyjadrení k žalobe uviedol, že žaloba nie je dôvodná pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu s poukazom na neplatnosť zámennej zmluvy, ktorej neplatnosti sa domáhala žalobkyňa samotnou žalobou na súde podanou dňa 20. 01. 2015.

17. Ust. § 256 ods. 1 CSP ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal žalobca žalobu voči žalovanej v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku aktívnej vecnej legitimácie, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesla žalovaná hneď vo svojom prvom vyjadrení k žalobe, možno konštatovať len jediný záver, a to, že predmetná žaloba žalobcu bola podaná (objektívne) nedôvodne a že k jej späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom žalovanej, že späťvzatím žaloby žalobca zavinil zastavenie konania, a preto v zmysle citovanej právnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 256 ods. 1 CSP musí niesť za to následky vo forme náhrady trov konania vzniknutých na protistrane, nakoľko súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemá byť priznaná náhrada trov konania žalovanej v zmysle ust. § 257 CSP.

18. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd uznesenie vo výroku o náhrade trov konania žalovanej potvrdil ako vecne správne.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 CSP.

20. V odvolacom konaní bol neúspešný žalobca, preto mu odvolací súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Naopak, nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol žalovanej ako plne úspešnej účastníčke v konaní, a to vo výške 100 %.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).